

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10.489. szám.

A függetlenségi párt szervezése.

Az ige tehát tetet ölt...

A miért oly hosszú ideig, sohasem csüggedő lelkesedéssel küzdöttünk, a miért annyi gúnyt, gáncsot kellett méltatlanul elviselnünk, most ime valóra vált: megmozdult a közvélemény és a nemzeti öntudat felébredt, hosszan átaludott lethargikus álmából, téltenségből.

Kialakult városunkban a szükségessé tudata, hogy a 48-as függetlenségi párt szervezése tovább nem tőr meg halasztást, mert nemzetünk most az önálló magyar bank felállításánál, a küszöbön álló választói reformjavaslatokkal szemben nem maradhat továbbra is a passzivitásra kárhóztatva, de szervezett erővel kell a sorompóba lépnie.

Ha megvalósul, ha tetet ölt az eszme, melyet hazafias kötelességünk szerint mindig ápolunk, mindig ébren igyekeztünk tartani, legyen másé az érdem, másé a dicsőség; mi megelégszünk hiven teljesített feladatunk megnyugtató tudatával...

De most, mikor már oly közel állunk a célhoz, ismételtén kérjük városunk minden lakosát és derék polgárságát, tömörüljünk számosan, impozáns erővel az eszme körül, szivleljük meg a szervező-bizottság alantabb közölt szövegét és jelenjünk meg tömegesen a függetlenségi 48-as pártunk jövő vasárnap, e hó 12-én tartandó szervezkedő gyűlésén.

Polgártársak!

Nemzetünk boldogulásának egyetlen egy útja van: a függetlenség, az önálló állami élet. Ezen az uton érhetjük el csak azt, hogy a magunk vágya, s a magunk képességei szerint irányítsuk sorsunkat

Negyven esztendő óta a hivatalos kormányzat, s annak uralkodó politikája félrelökte, mellőzte és elnyomta a függetlenség gondolatát, az önállóságot küzdő eszméket és lelkesülést. Előbb gyengeségünk érzetében való alkalmazkodással, s később mind tunyább kényelemszeretettel belerögzített minket a volt szabadelvű kormányzat idegen hatalmi és gazdasági érdekek szolgálatába. Belenevelt és beleszoktatott a gyöngeségre, a nemzeti önbizalom elhanyagolásába s a bátortalanságba.

Most kezdünk felébredni ebből a nyomasztó lelkiállapotból, mi-

kor a nemzet sorsának intézésében döntő súlyhoz jutott a függetlenségi eszméknek addig lenézett, jelszavakon nyargalóknak csufolt, küzdő csapata.

Most táborra nőtt ez a csapat és máris elért annyit, hogy a mult kormányzat romjait és szemétét elsöpörvén, utat nyitott, biztos lehetőséget tárt a nemzet elé a függetlenség és önállóság elérésére. Most rajtunk a sor, rajtunk polgárokon, hogy a megnyitott utra erős lélekkel, összetartó nagy akarattal, s a szervezetség hatalmával rálépve, félrelökjük a mult kísérteteit, félrelökjük a nemzet bomlasztására ujonnan feltolakodó elemeket, s az önálló és független Magyarország ígért földére diadalmasan megérkezünk. Minden magyar vidéknek meg kell mozdulnia, fel kell éreznie, elő kell nyomulnia ebben az irányban!

Mi sem maradhatunk ki tehát ebből a küzdelemből, de gyönyörű győzelmet mutató előhaladásból.

Székelyudvarhely polgárai!

Szervezkednünk kell nekünk is a függetlenségi eszmék teljes diadalának kivívásáért!

Az új, 1908 ik esztendő január havának 12-ik napján, délután 3 órára gyűljünk össze a Budapestszálló nagytermébe s alakítsuk meg a „Székelyudvarhelyi Függetlenségi és 48-as párt”-ot!

Polgártársak! Megértitek, átértitek a ti igaz lelkekkel, hogy ennek a pártnak megalakítása ebben a városban tovább immár nem késhetik. Jöjjetek, seregelyetek össze tehát mindannyian, hogy ezt a lelki nagy szükségletünket kielégíthessük, s magunknak az új nemzeti küzdelemre biztos, bevehetetlen táborhelyet verjünk.

Legyen ott minden igaz székely, legyen ott a városnak minden hű polgára! Kossuth Lajos szelleme izez nekünk, hív bennünket, s erre az izenetre „mindnyájunknak el kell menni!”

Székelyudvarhely, 1908 jan. 4

Hazafias tisztelettel:

a szervező-bizottság.

A politika új éve.

Mint minden évben, úgy a mostani új év kezdetén is nagyjelentőségű politikai nyilatkozatok hangzottak el államférfiaink ajkain az eléjük járuló pártok üdvözlése alkalmából, melyek a politika közeljövőjébe világítanak be és a közvéleményt a jövő eseményeire előlétszítik. Azonban talán sohase várta, sohase leste a magyar nemzet vezetőinek jövő programját olyan kíváncsisággal, mint most, mikor az egész ország

még a mult évben ért súlyos csapásokból alig képes felocsudni. Az alantabbiakban adjuk Kossuth Ferenc és Wekerle miniszterelnök nyilatkozatait, melyek ugy tartalmukban, mint őszinteségükben megvilágítják a koalíció és a parlament megoldására váró nagy és súlyos feladatokat. A beteg Kossuth Ferencet az országos függetlenségi és 48-as párt tagjai a Gresham palotabeli lakásán keresték fel, a hol Holló Lajos a párt alelnöke tartotta remek üdvözlő beszédét, melyre Kossuth Ferenc a következő beszéddel válaszolt:

Kedves Barátaim! Meg fogtok bocsátani, ha nem hosszasan válaszolok. Mégis ki kell, hogy fejezzem hálamat azért, hogy megemlékeztetek rólam és idejöttök hozzám, hogy nekem szerencsét kívánjatok. Ha nekem kívántok szerencsét, a hazának is szerencsét kívánatok, mert nekem boldogságom és szerencsém a hazának boldogsága és szerencséje. (Lelkes éljen és taps.)

Az elmúlt év az én aggódo lelkemnek vigaszt hozott azért, mert láttam, hogy pártom hazafiságában és erejében nem csalatkoztam. Nagy erőpróbanak volt a párt kitevé. Ezt az erőpróbát kiállta és kiállta olyan dicsőséges módon, hogy ez feljogosítja a vezért arra, hogy teljes erejével támaszkodhassék a pártra azokban a nagy küzdelemben, amelyek még előttünk állanak. (Lelkes éljen és taps.)

Nagy erőpróbanak volt a párt kitevé, mert sokszor meggyőződése ellen is kellett cselekednie, kiindulva abból, hogy mint többségre bizonyos terhes kormányzati kötelezettségek teljesítése hárul reá.

Másrészt azonban az az igen nagy erkölcsi elégtétel érte a pártot, hogy a többi pártok is csatlakoztak a függetlenségi párt álláspontjához olyan kérdésekben, amelyeket a párt elveinek lehető érvényesítésével oldott meg. Így volt ez az osztrákokkal való tárgyalások során, a mikor a többi pártok is elfogadták a függetlenségi párt álláspontját. Remélem, hogy így lesz a legközelebbi jövőben is, abban a kérdésben, a melynek nyilvántartása egyik legnagyobb küzdelem eredménye volt az elmúlt évben: az önálló nemzeti bank kérdésében. (Hosszantartó lelkes éljen és taps.) Mert az én óhajom, az én reményem, az én vágyódásom és az én meggyőződése is az, hogy ezt a kérdést is meg fogjuk oldhatni, még pedig nem úgy, hogy a függetlenségi párt mint többség a vele koalált és a vele együtt hazafiasan működő, számban kisebb pártokat leszavazza, hanem úgy, hogy mindnyájan meggyőződjenek arról, hogy igenis meg lehet alapítani az önálló nemzeti bankot a nélkül, hogy az ország pénzügyeit nagyobb megrázkódtatás érné. (Hosszantartó lelkes éljen és taps.) És hogy ha meggyőzzük erről azokat, akik még nincsenek meggyőzve, akkor az önálló nemzeti bank létre is fog jönni, mert azt mindenki belátja, hogy ez a magyar közgazdasági önállóságnak, a melyet most már az egész nemzet óhajt, egyik legfontosabb szerve. (Hosszantartó lelkes éljen és taps.)

Tisztelt barátaim! A koalíció ke-

beléből alakult kormány közeledik a vállalt feladatai egyik legfontosabbjának megoldásához. Ebben az évben, sőt már ez év tavaszán az országgyűlés elé kerül a választási reform kérdése. Ebben a kérdésben szüksége lesz a nemzetnek a legteljesebb mérvű összetartásra. Ezt a kérdést nem lehet megoldanunk úgy, hogy a megoldással veszélyeztessük azt, ami mindnyájunk lelkében kiolthatatlanul él, azt a nagy igazságot, hogy Magyarországnak, mint az államalkotó magyar nemzet hazájának mindörökké fenn kell állania. (Hosszantartó lelkes éljen és taps.) Mikor ezt a kérdést is megoldottuk, akkor a jelenlegi kormány teljesítette vállalt feladatát. De mielőtt ez megtörténne, lesz alkalmunk még olyan alkotásokat létrehozni, melyekkel még nagyobb mértékben alapozzuk meg azt a talajt, amelyen felépülhet Magyarország közgazdasági önállósága és amelyen előrevihetjük a mi eszméinket más irányban is. Mert igaz ugyan, hogy a koalíció feladata bizonyos korlátok közé van szorítva, de igaz az is, hogy mindaz, a mit előrevihetünk ezen koalíciónak és ezen koalíciós kormány fennállása idején, azt előre fogjuk vinni, időnként nem fogjuk elveszítegetni, hanem az alkotásra fogunk minden alkalmat kihasználni. (Hosszantartó lelkes éljen és taps.)

Tisztelt barátaim! Szánitok a ti szeretetteljes támogatástokra, amelylyel az én gyengeségemet pótolni fogjátok. (Szünni nem akaró éljen és taps.) Ott látom soraitokban az én igen kedves barátomat. Apponyi, (Felkiáltások: Éljen Apponyi!) aki nálamnál fiatalabb is, egészségesebb is és aki nekem vezértársam. Irányítsatok szereteteket feléje is, mert a függetlenségi pártnak szüksége van és mindig szüksége lesz önzetlen vezérekre. (Hosszantartó éljen és taps. Felkiáltások: Éljen Kossuth!) Bocsássatok meg, ha el-érzékenyülök. Beteg ember vagyok, de amennyire csak bírom, szegény hazám ügyét mindig szemem előtt tartom. (Szünni nem akaró lelkes éljen és taps.) Még egyszer köszönöm megjelenéseteket.

Wekerle Sándor miniszterelnöknel a szövetkezett pártok tisztelettel, kiknek nevében Sággy Gyula üdvözölte a kormány tagjait. Wekerle válaszában a tervszerű gazdasági munka áll első helyen, az ország ellátása a közlekedés, az ipari munka feltételeivel, viszont az egyenes és közvetett adók reformja révén az állam ellátása új pénzforrásokkal. Mint annak idején az Andrássy igérete bizonyossá tette, a miniszterelnök terminussal is bejelenti, hogy a választási reform a téli ülésszak vége felé mindenesetre sorra kerül. A gazdag munkaprogramm végére azt a megjegyzést teszi, hogy a koalíció feladata nincs befejezve, míg a belpolitikában nyugvópontra nem jutottunk. De azt ne feledjük egy pillanatra sem, hogy a koalíciónak az együttmaradásra a jogot s a lehetőséget nem az adja meg, hogy esetleg egyik vagy másik pártnak szüksége van a koalícióra hanem csakis az, hogy az országnak van rá szüksége. Mihelyt az ország számára

szükséges munka békés elvégzésének nem egyetlen lehetősége a koalíció, nincs értelme és jogosultsága sem; természetellenes megkötöttség volna ez esetben, mely természetellenes és fölösleges nehézségekkel bozozná meg magát.

A székelly kamara közgyűlése.

December 28-án tartotta meg a marosvásárhelyi kereskedelmi és ipar-kamara ez évben és a ciklusban is utolsó közgyűlést. A belépő kamarai tagok szerepét ugyanis a jövő közgyűlésen már nagyobb részt ujon választott tagok veszik át. Elnöki közlések után a Voigtländer és Goldberger felelősségi beszámolója kérdéseiben határozott a teljes ülés. A beérkezett pályázatokat felterjeszti a kereskedelmi kormányhoz. Fontos határozatot hozott a kamara az élelmi cikkek drágulására vonatkozólag is. Célja a különféle érdekek lehető egyezkedése és a közállapotok javítása lévén határozatát emlékiratban terjeszti a kereskedelmi kormány elé. A gyógynövények termesztése, gyűjtése és forgalomba hozásának emelése kérdésében állást foglalva elhatározta, hogy ismeretterjesztő füzetek adassanak ki; falusi papok és tanítók számára tanfolyamok rendeztessenek; a gyűjtés és szállítás szövetkezeti úton megkönnyíttessék a beváltók felszerelési és fuvar segélyben részesíttessenek; a gyűjtés terén elért nagyobb eredményeket állami jutalmakkal ismerjék el. Intézkedéseket tett a teljes ülés az Amerikából visszavándorló honfitársak munkában segítése ügyében. E végből a munkaadókat megleghangú felhívással szólította akcióra; foglalkozott az egyenes adók reformjának fontos kérdésével is. Javaslatot a kormány elé terjeszti. Jelentés tételt az államsegélyekért folyamodó iparosok ügyében tett és teendő intézkedésekről. Tudomásul vette a teljes ülés, hogy mult évi dec 30-án több székellyi fiu helyeztetett ipari pályákra, s hogy a kamara elnöksége előkészítő intézkedéseket tett iparosok és iparos segédek tovább képző, tanfolyamok rendezésére ügyében. Székellykeresztur nagyközség módosított piaci helypénz díjszabályzatának jóváhagyását módosításokkal javasolta. Görgény üveggyár iparosainak támogatása ügyében lépéseket tesz. E község lakói az üveg csüri üveggyár mellé idegenből telepedtek. De a kormány a 70-es években az üveggyár üzemét beszüntette, a mi miatt oly válságos helyzetbe jutott a teljesen megmagyarosodott lakosság, hogy támogatása vált szükségessé.

Több tárgy nem lévén az elnök meleg szavakban vett búcsút a kamara tagjaitól, kiknek mandátuma lejárván, helyét jövőben ujonnan választott tagok fogják betölteni. Köszönetet mondott a székellyi érdekek javára végzett hazafias munkásságukért és az ülést bezárta.

KÜLÖNFÉLÉK.

Előfizetési felhívás.

Lapunk e hó elején lépett a XIV. évfolyamába.

Egy vidéki lap életében ez oly tekintélyes évszám, mely azt igazolja, hogy az olvasó közönség egy irányával, mint tartalmával meg van elégedve, mert különben nem tisztelné meg állandóan nagyrabecsült bizalmával és támogatásával; nekünk pedig elsődrendű feladatunk, olvasóink iránt tartozó szent kötelességünk, hogy lapunkat a multhoz és jelenhez méltón, a jövőben is azon a színvonalon tartsuk, mely mindennek felett az összes székellyiség, de legelsőbb városunk és megyénk érdekeit szolgálja minden ügyében, minden vonatkozásában.

E cél elérésére a munkatársaknak olyan illusztris, lelkes csoportja tá-

mogat bennünket, melyre büszkeséggel hivatkozhatunk; a mely biztosítéka annak, hogy eddig követett független politikai irányunkhoz, az eseményeknek, — az igazságnak és, tárgyilagosságnak megfelelő — hű tolmácsolásához ezentúl is hűvek maradunk.

A politikai és társadalmi kérdéseken kívül, lapunk egy gazdasági, mint ipari és kereskedelmi ügyek mozzanatait, saját székelly szemponyunkból, kiváló figyelmébe részesíti; megyénk és városunk tanügyét, valamint közigazgatásunk menetét is mindig meleg érdeklődésével kíséri, és így a társadalom minden osztályát egyenlő buzgósággal szolgálva, minden elfogulatlan hazafi támogatására és pártfogására méltón rászolgál.

Kérjük tehát úgy régi, mint új előfizetőinket, kegyeskedjenek bennünket kitűzött nagy és nehéz hivatásunkban, megüsztelő bizalmukban részesíteni és lapunkat előfizetésükkel, a közvéleménnyel szemben vállalt törekvéseiben megszilárdítani.

Az előfizetési árak, a megváltozott drága viszonyok dacára, a régié maradnak és lapunk homlokzatán található. Kiváló tisztelettel:

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

— **Rp. Keserü labdacok,** «a Böm-bölde» részére.

Sign: Hetenként egy adag.

Isten ugyse, alig bírjuk
Ünneptől ünnephez jutunk,
Szilveszter nap, új esztendő,
Mégis csak sok ez a kettő.

Alig két nappal utánna,
Mégint kettős ünnep járja,
Mikorra ez elvégződött,
A vig farsang beköszöntött.

Az új év hát jól kezdődik,
Am ki tudja, hogy végződik?
De mi azzal ne törődjünk,
Jó bor mellett csak megélünk.

A koresmáros lelke örül,
Majd kiugrik a bőrből;
Gondol a hosszú farsangra
Számítja, hogy fogy a bora
S mennyi lesz belőle haszna

Dr Veritás.

— **Köszöntő.** Lapunk érdemes főmunkatársától a következő kedves újévi köszöntést kaptuk:

Megretten a félénk,
Elcsügged a gyáva;
Az igazat megtartja
Hite bátorsága.
Ebben a tudásban
Várjuk a jövőndöt:
Boldog új esztendő!

Fülei Szántó Lajos.

— **Kossuth Ferenc** miniszter betegségében némi javulás állott be, de azért kezelő orvosa tilalma folytán még senkit se bocsátanak a beteg ágyához.

— **Királyi kitüntetés** Ö felsége Wekerle Sándor miniszterelnöknek a Szent István rend nagykeresztjét díjmentesen adományozta.

— **Ünnepi hangulatban** köszöntötte városunk lakossága a bekövetkezett újévet. A templomok megteltek ajtatos sokaságtól és minden ajkon buzgón hangzott fel a fohász az egek Urához mindnyájunk boldogságáért. Rokonok, jó barátok kölcsönös üdvözlésekkel kedveskedtek egymásnak és uton-utfélen hangzottak a megszokott sablonos szavak. Am ha a magyarok jó Istene mégis kegyesen fogadná az egymásra halmozott sok jó kívánságot, akkor hamarabb csakugyan boldog lenne a magyar! Az ünnepi hangulatot lényegesen csökkentette az az évenként ismétlődő rossz szokás, hogy nemcsak a gyermekek, de még a felnőttek közül is sokan bejárják az egész várost nem annyira újévet köszönteni, mint inkább az ezzel járó borraivalót zsebre rakni. Ezzel a rossz szokással már csakugyan

végezhetnénk, ha másként nem, ha hatósági beavatkozással.

— **Erosödünk.** Azon bizalomteljes felszólításnak, melyet az új előfizetési év alkalmából lapunk eddigi t. előfizetőihez, olvasóihoz és barátaihoz legközelebb intéztünk, legnagyobb örömünkre máris mutatkozik a kedvező eredménye, a mennyiben hálásan tapasztaljuk, hogy készsége buzdítja egymást lapunk támogatására; midőn ezért az illetőknek legőszintebb köszönetünket nyilvánítjuk és lapunk további terjesztésére is minden igaz székelly testvérünket felkérjük, megismételjük azon gyakran hangzottatott ígéretünket, hogy a »Székelly-Udvarhely« eddigi irányát, mely szerencsés volt az olvasó közönség és a közvélemény igényeit mindenben kielégíteni s nagyrabecsült bizalmát megnyerni, ezután is változatlanul fenntartja és mindenben csak a közönség és a közérdeket, valamint a székellyiség ügyét fogja lelkiismeretesen, igazságosan és mindig kellő tárgyilagossággal szolgálani, miben munka társaink eddigi díszes gardája is segítségünkre lesz. Így megerősödve, bizalommal nézünk a jövő elé, mert egyetlen örömünk és vigaszunk, nehézség és felelősségteljes hivatásunkban úgy sem lehet, mintha a közönség pártfogó kegyével kitüntetni érdemesnek és méltónak talál. Végül pedig hátralékosainkat tartozásai sürgős kiegyenlítésére kérjük, hogy kiadóhivatalunk is a reá haruló nagy kötelezettségeinek pontosan megfelelhessen és a lap szétküldésében fennakadás ne lehessen.

— **A műkedvelői előadás,** melyet a »Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíjalapja helybeli fiókjának javára ma, vasárnap este táncvigalommal egybekötve a »Budapestszálloda« nagytermében tartanak, mely alkalommal lapunk szerkesztőjének a Budapestben rendkívüli sikert aratott »Napralforgó« című ki-tűnő, énekes népsziműve kerül előadásra, az eddig megtartott próbák után itélve még a tavalyinál is nagyobb sikert ígér. A darab kitűnő szerepeit műkedvelőink kiváló előszeretettel és nagy szorgalommal tanulták be és így minden tekintetben élvezetes estére lehet kilátásunk. A rendkívül humánus célra való tekintettel mely helyi munkásainknak is agkorukra tisztességes megélhetést lesz hivatva biztosítani, hisszük és reméljük, hogy városunk minden társadalmi rétege sietni fog fillérei-vel a kívánt eredmény eléréséhez járulni.

— **Nem zörög a falevél.** Uton, utfélen, magántársaságokban, ugymint az egyletekben és vendéglői asztaloknál olyanforma hírek keringenek, mintha legközelebb képviselőválasztásra lenne kiállításunk; azt susogja ugyanis a fáma, hogy jelenlegi képviselőnket közjegyzőnek nevezik ki valahova és utódjával már több nevet is hoztak forgalomba. Illetékes helyről még ugyan nem kaptunk semmi biztos adatot, de a nagy titkolózás, a mindinkább határozottabban terjedő hír azt sejteti velünk, hogy kell valaminek lenni a levegőben: mert nem zörög a falevél, ha a szél nem fujja...

— **Az ipari munkások szabad leuceumán** ma délután 2 órakor a Polgári Önképzőkör nagytermében Dr Harmath Jenő kir. törvényszéki bírő fog előadást tartani. Meleg figyelmébe ajánljuk közönségünknek, különösen az iparos ifjuságnak ezen ingyenes előadások sorozatát.

— **Nem nyílnak meg az elemi iskolák.** Miután a kanyaró járvány városunk területén még nem szűnt meg, így a népiskolák megnyitása is bizonytalan időre de valószínűleg e hó 15-éig elhalasztatott.

— **Háziiparunk a londoni kiállításon.** Salamon Kálmán jó hírnévnek örvendő faszobrászunkat ifj.

Báró Wesselényi Miklósné Kolozsvárról felszólította, hogy készítményeiből küldjön be mintákat, hogyha azok a célnak megfelelőnek, akkor a londoni kiállításon bemutatták. A beküldött minták annyira megnyerték a szakértők tetszését, hogy a tegnapi postával Salamon Kálmán tömeges megrendelést kapott számos tárgy szállítására, melyeket a megrendelők megvásárolnak és az év nyarán Londonban tartandó magyar kiállításon bemutatják. A mennyire büszke örömmel tölt el bennünket az, hogy helyi műiparosunk tért talált készítményei értékesítésére, ép oly mélyen elszomorít a mindinkább bebizonyosodó igazság, hogy mi itthon saját munkaerőnket sohase tudjuk érdemük szerint méltányolni és inkább adjuk pénzünket a nagy reklámmal dolgozó idegeneknek, mint szerény székelly iparosainknak...

— **Alapszabályok megerősítése.** A városunkban legközelebb megalakult »Székelly Társaság« alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyva leküldte az elnökséghez, mely legközelebb — ha magánhivatalos bokrós ügyeit elvégezte — újra gyűlést fog összehívni, melyen a végleges megalakuláson kívül igen fontos ügyek kerülnek majd tárgyalás alá.

— **A Jótékony Nőegylet** szerdán, január 8-án tartja fillérestélyét a következő műsorral: 1. Zene. 2. Szaval Fábán Károly. 3. Zene. 4. Szaval: Kovácsy László. 5. Szabad előadást tart gróf Mikes János, főesperes. 6. Monológot ad elő: Schiller Irma. 7. Zene. Az estély rendezik: Homolay Lajosné s Demény Ferencné.

— **Tánciskola** Simkovits József okl. táncitanító városunkba érkezett és hat hétre tervezett tánciskolai tanfolyamát folyó hó 9-én a Budapest szálló kistermében megkezdte. Lakása: Kossuth utca 40. sz. alatt van.

Tarcsafalvi Pálffy Dénes

egyházi tanácsos, a székellykereszturi unit. kollegium felügyelő gondnoka, az Udvarhelymegyei Gazdasági Egyesület elnöke, vármegyei törvényhatósági bizottsági tag élete 72-ik évében a mult év december 29-én délelőtt 11 órakor rövid szenvedés után elhunyt. Hült tetemei dec. 31-én Tarcsafalván a megboldogult kertjében helyeztetek örök nyugalomra gyászoló családja és nagyszámu résztvevő közönség jelenlétében. A megboldogult mindig élénk részt vett az egyházi és vármegyei közügyekben és általános tiszteletnek örvendett. Áldás és béke lengjen hantjai felett.

— **A budapesti »Urania színház«** vidéki kirándulásának igazgatója Szundy Károly városunkban járt, hogy az előkészületeket a f. évi február hó 9, 10 és 11-én tartandó előadásokra megtegye. Az ez évi sorozatban kizárólag a fővárosban legközelebb nagy sikert aratót ujdonságok kerülnek bemutatásra.

— **Újévi üdvözlés megváltására** Solymossy Endre ev. ref. collegiumi tanár szerkesztőségünkhöz 10 koronát küldött be a városi szegények javára, melyet köszönettel és polgármesteri hivatalhoz juttattunk el.

— **Szilveszter est.** Sükösd Miklós a »Budapestszálloda« derék vendégül látta Szilveszter estjén vendégül látta száltalán azokat, kik az év folyamán nála étkeztek és a kiknek nincs helyben családi tűzhelyük, a hol ezt a nevezetes estét eltölthették volna. A meghívottak, a még később hozzájuk csatlakozott vendégekkel kiegészítve, kedélyes hangulatban fogyasztották el a kiváló izléssel készített vacsorát és mikor az óra éjfélét ütött és az éjféltel bugó harangszó az ó-év bekövetkezett kimúltát és az új év születését jelezte a néma éjben, akkor az összes lámpákat eloltották, Jánoskő

né Kolozs-
y készítme-
kat, hogyha
ének, akkor
mutatják. A
megnyer-
hogy a teg-
Kálmán tö-
ott számos
ket a meg-
és az év
dó magyar
a mennyire
bennünket
nk tért ta-
ítésére, ép
a mind-
igazság,
kaerőnket
erint mélt-
pünknet
idegenek-
parosaink-

zenekara egy gyászindulással temette a régi és a Rákóczy indulással üdvözölt az új esztendő. A vendégek egymás üdvözlése mellett éltették még a vendégszerető házigazdát, aki az újévi üdvözlések megváltása címén 5 koronát ajánlott fel a városi szegények javára. A kedélyes mulatságnak csak az új év hajnali órái vetettek véget.

Képviselőjelölés Csikszere-dában. Mint már előzetesen megírtuk a csikszere-dai kerületben a 48-as függetlenségi párt részéről elsősorban Pál Gábor főgimnáziumi igazgatót kérték fel, ki azonban a jelölést nem hajlandó elfogadni. A polgárság ennek következtében Hajnó Ignác takarékpénztári igazgatót jelölte, aki nagy népszerűségnek örvend és a jelölést is elfogadta.

Eljegyzés. Mihály Ferenc oltszemi k. pénztárnok, birtokos két fia: Albert okl. gazdász, Szakács Mária és János birtokos, Simon Ida kisasszonnyal karácsony másodnapján, nagyszámu rokonság és sok jó barát jelenlétében jegyet váltottak. A két menyasszony Oltszem két legszebb és leggazdagabb leánya. Sok szerencsét és tartós boldogságot kívánunk frigyükhöz.

Elfogott kereskedőség. Bihari Mór székelyszereszturi kereskedő a csendőrségnél panaszt emelt, hogy bolthelyiségéből többféle bolticikket elloptak. A csendőrség a nyomozást megejtette és a tettest Kordín Gusztáv kereskedőségét személyében ki derítette s nevezettnél az ellopott árukat megtalálta. Kordínt a székelyszereszturi járásbírósnak átadták, ahol 2 havi fogházra jogerősen elítéltetett.

Emberölés. Bözöd községben mult hó 27-én „majorfogadás” után Lőrinczi Ödön koresmájában Köntös József, Karácson Péter, Köntös Viktor, Köntös Sámuel külön pártra alakulva, Marosi József, Marosi György, Marosi Dénes és Marosi Zsigmond bözödi lakosokat a majorfogadás miatt megtámadták s mindeniket zsebkéssel annyira megsebesítették, hogy gyógyulásuk 16 napot igényel. Marosi Zsigmond pedig a szurások következtében a helyszínén azonnal meghalt. A csendőrség a felbőszült verekedő Köntös Józsefet és társait elfogta s a kir. ügyészségnek átadta.

A közös konyhák intézménye, a mint mi azt előre megjósoltuk, a legtöbb helyen csődöt mondott. Nagybecskeken az évi mérleg deficitte zárt le, a mit a részvényes tagoknak kell utólag megfizetni; most azon fáradoznak, hogy az adagok havi árát felemlék, a mi aligha sikerül, mert sok a panasz, hogy az étlap nem elég változatos, az adagok pedig kicsinyek és elégtelenek. A Temesvárt néhány hóval ezelőtt alakult közös konyha az év végén ötezer korona deficitte számol le; a havi 70 koronás bérletet a közgyűlés felakarta emelni, de a tagok nem mentek ebbe bele, mert állításuk szerint az adagok nem három embernek valók. Most felszámolnak és a hiányt közösen fedezik. Nem kárörömmel, hanem némi elégtelenséggel közöljük a hírt, mert mi elvi szempontból foglaltunk állást a közös konyhák iránt és most is csak azt hangsúlyozzuk, hogy a család összekötő kapcsát a családi tüzhely képezi. Ha okosan gazdálkodunk, ha hiuságunknak az öltözködési túlzott fényűzés elkerülésével tudunk némi áldozatot is hozni, akkor a drágaság hátrányait a jó házi konyha tartásával bőségesen ellensúlyozhatjuk.

A jövő körzöje! Szénásy Béla magyar gyártmányu új

szabadalmazott fejes körzöi a legjobbak. Kapható: **Betegh Pál** könyv-, papír-, író- és **rajzszerekkereskedésében** Székelyudvarhelyt Kossuth-utca 31. sz. a.

Imádságos és énekes könyvek („Égi Manna”, „Uj Lelki Manna”, „Uj Rózsafüzér”, „Mennyei Utmutató”, „Üdvözlég Mária!”, „Hit, remény, szeretet”, „Jézus legszentebb szíve az én oltalmam életemben és halálomban”, „Vezérangyal a lelki épülés és áhitat terén”, „Jó Nap az imádságos és énekes könyv minden koru, rangu és nemű hívők számára”, „Isten a valódi szeretet”, „Gyöngy szemek”, „Gyémántok”, „Kis és Középróza kert”, „Páduai Szent Antal imakönyve”, a csodatevő szent tiszteletére és segítségül hívására szolgáló imákkal és áhitatos elmélkedésekkel”, „Ifjuság Kalauza”, „Kis Jézus imádsága”, „Gyermek-Imák”, „Kis Lelki Kiics”, „Lelki Rózsabimbók”, „A Gyermekek Szent Fohászai”, valamint több katolikus református és unitárius hívőknek alkalmas imádságos és énekes könyvek) állandóan legnagyobb választékban, legolcsóbb árak mellett **Betegh Pál** író- és rajzszerekkereskedésében Székelyudvarhelyt, Kossuth utca 31. sz. alatt, a m. kir. postahivatal áttelérében kaphatók. A főtisztelendő pap-ságnak ezen kedvező körülmény szíves figyelmébe azon kéréssel ajánljuk, hogy a hívőket erről alkalomadtán felvilágosítani kegyeskedjenek. Ezt annál is inkább kérjük, mivel az összes e körbe tartozó könyvek egyházközségi jóváhagyást nyertek és így teljes biztositókat nyújtanak arról, hogy mindenki megfelelő könyv birtokába jut.

SZERKESZTŐI IZENETEK.

E. N. Nem kételkedünk benne, hogy hozzánk beküldött panaszja alapos és jogosult, de mi miut a közvélemény képviselői csak akkor éreznek magukat hivatottnak az ügyben felszólalni, ha a felettes hatóság vonakodnék érdemlegesen intézkedni, mert addig az egész panasznak látszólag csak személyes indokok szolgálnak alapul.

Többeknek. Újévi üdvözléteiket köszönettel fogadtuk és a mennyiben magánuton nem válaszolhatunk, ezennel szívesen viszonzozzuk.

Carolus Budapest. Minél gyakrabban legyen szerencsénk a jövő évben is.

T. A. Budapest. Mért a hosszú hallgatás? Tán neheztelsz valamiért? De hát néma gyermeknek az anyja se érti a szavát.

Dr. N. Gy. Sepsiszentgyörgy. Akaszd szegre honiúi bánatodat és szállaljon meg tolladon a biztató remény! Él még a magyarok nagy Istene és nem hagy el bennünket, ha hiszünk, ha bízunk benne.

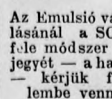
Kiadja: **Betegh Pál** újságkiadó intézete.

Meglepi a szülőket

a SCOTT-féle Emulsio hatása minden alkalommal, ha azt angolkörben szenvedő gyermeküknek adják. A SCOTT-féle Emulsio feltűnő gyorsan gyógyítja és izmosítja a gyermekét,

erősíti a csontokat

és elősegíti fejlődésüket. Ily rendkívüli gyógyhatás valóban csak ilyen kiváló szerrel érhető el. A SCOTT csakis elsőrendű alkatrészeket tartalmaz s az eredeti SCOTT-féle eljárás okozza, hogy hatásában felülmulthatatlan és nemcsak fiatal és öreg, hanem még a halál küszöbén hitt gyermek is könnyen emészti.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 f

Kapható a gyógyszerárakban.

Kiadó, esetleg eladó a Csere-utcában a 7 b. számú ház. Értekezni lehet Pakot Lászlónál

Téli menetrend.

Ervényes 1907 évi október hó 1-től.

Szv.	Gyv.	Budapest k. p. u. — Predeal — (Bukarest)	Szv.	Gyv.
I-III.	I-II.	Állomások	I-III.	I-II.
900	915	Budapest k. p. u.	720	730
1152	1159	Szolnok	344	553
1206	1132	Szajol	304	519
144	1247	Püspökladány	177	493
344	217	Nagyvárad	1199	233
410	218	Nagyvárad	1024	232
827	553	Kolozsvár	559	1110
908		Deés	340	
305				
854	611	Kolozsvár	521	1050
1016	726	Aranyos-Gyéres	348	930
1044	750	Székely-Kocsárd	307	900
453	1025	Marosvásárhely	1225	615
615	526		537	1127
1145	831	Tövis	157	812
401		Arad	635	1223
1090			850	445
1225	905	Küküllőszög	1248	735
888		Parajd (Korond-fürdő)		105
333				845
153	944	Kis-Kapus	1141	656
358	1257	Nagy-Szeben	731	445
1120	731		1257	915
243	946	Kis-Kapus	1109	650
533	1051	Szegesvár	917	503
619	133	Székelyudvarhely	700	234
343	1109	Szegesvár	927	542
715	209	Brassó	531	245
1241	652	Kézdi-Vásárhely		1016
306		Gyimes	szsz.	445
219		Brassó		213
331		Predeal		112
920		Bukarest		805

Az aláhuzott számok éjjeli időt jelentenek
Az | indulás; é — érkezés.

BÉLYEGZŐK

megrendelésre mindenféle kivételbárhova a legpontosabban szállíthatnak **Betegh Pál** könyv-, papír-, író, rajzszerek és zenemű kereskedéséből Székelyudvarhelyt.

Legújabb székelv könyvek!

Ép n most jelent meg a Balásy Dénes kitűnő fordításában: **A székelv alkotámanának törtóriája** küllőnösen a XVI. és XVII. században, ára 4 korona
Székelvtöld. Versek. Irta: Fülel-Szántó Lajos; ára diszkótesben 3 K, füzve 2 K.
Kapható a kiadó Betegh Pál és Társanál, valamint az összes könyvkereskedésekben.

BOR!

Fernengel Gyula székelvudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

A MAGYAR GAZDÁK ÉRTEKESÍTŐ SZÖVETKEZETE

előnyös árak mellett ajánlja a magyar királyi szöllőtelepeken termelt és a magyar királyi pincemesteri tanfolyam által kezelt

BORAIT

palackokban és hordókban 50 literen felül, melyeknek tisztaságáért szavatol. Ugyszintén likör és rumokat, melyek palackokban is kaphatók.

12822—907. tlkvi szám.

Hirdetmény.

Farkaslaka község erdő és legelő arányosítása folytán szükségessé vált telekkönyvi átalakítás és azzal kapcsolatos telekkönyvi helyesbítési ügyben az 1892. évi 29. t. c. értelmében a tényleges birtoklás tulajdonjogának telekjegyzőkönyveikbe való bejegyzése és a telekkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejezetlven

Ez azzal a felhívással tétetik közzé;

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi 29. t. c. 15. és 17. §§-ai alapján ide értve e §-oknak az 1889. évi 38. t. c. 5. és 6. §§-okban és az 1891. évi 16. t. c. 15. § a, pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi 38. t. c. 7. §-a, és az 1891. évi 16. t. c. 15. § b. pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1885. évi 29. t. c. 22. §-a alapján történt törlések ervénytelenséget kimutathatják e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1908. évi július hó 15. napjáig bezárólag aláírt telekkönyvi hatóság-hoz nyujtsák be, mert ha az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset, annak a harmadik személynak, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, kik az 1886. évi 29. t. c. 16. és 18 §-ainak értelmében ideértve az utóbbi §-ának az 1889. évi 38. t. c. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése elleneben ellentmondással élni kívánnak, irásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt vagyis 1908. évi július hó 15-ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. hogy mindazok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik, ideertve azokat is, kik a tulajdonjog arányainak az 1889. évi 38. t. c. 16. § a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólásukat tartalmazó kervényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1908. évi július hó 15. napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket pedig csakis a törvény rendes útján és csak időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személynek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszerű mint egyszerű másolatokat is csatolnak, vagy ilyenek pótlólag benyujtanak az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbírósnak, mint telekkönyvi hatóságnak.

Székelyudvarhely, 1907. dec. 29. GRAFFIUS, kir. trvszéki egyesbíró.

Gróf Roon-féle lábatlani Cementgyár állandó nagy raktára páratlan jó minőségű román és porland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban
Gyertyánty J. fia vasúgykereskedésében Székelyudvarhelyen.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közvényűnél, oszúnál és meghűléseknél, bedörzsölésükkel használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K140 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. **Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroslánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.** Mindennapi szétküldés.

Képes levelezőlapok, finom hazai levélpapírokok dobozokban és doboz nélkül nagy választékban kaphatók

BETECH PÁL
 könyv-, zenemű- és papírkereskedésében Székelyudvarhelyt
 Névjegyek izléses kivitelben készíttetik

HÖLGYEIM!

Csak egyszer, próbaképpen rendeljék meg a csodahatású szépitő szert, a dr. Biró-féle **HAVASI GYOPÁR-CRÉMET**, és meg fognak róla győződni, hogy ezen csodaszert azonnal eltávolít szeplőt, májfoltot, mindenféle tisztátalanságot az arcról és a bőrnek gyönyörű üdőséget, fiataloságot kölcsönöz. Nagy tégely 1 korona, próbatégely 70 fillér.

Vérszegénység, étvágytalanság, idegesség gyógyítására a leghatasosabb készítmény a dr. Biró-féle **TOKAJI CHINA-VASBOR**. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. 1 üveg ára 2 kor. 40 fillér.

„**ARANYHARMAT**“
 A legdivatosabb hajszínt, a szép aranyszőke haját lehet használata által megszerezni. E szer teljesen ártalmatlan úgy a hajra, mint az általános egészségre. **Nem fest! Nem piszkít!** Egy üveg ára 3 K. Mindezekből főraktár: **WOLF** gyógyszerár Kolozsvár. Székelyudvarhelyen kapható: **NAGYSOLYMOSI KONCZ ÁRMIN** „Oroszlán“ gyógyszerárban és **SOLYMOSSY-féle** gyógyszerárban.

Új kocsik

szekerek,

gazdasági felszerelések, ekék, eketaligák kaphatók s mindenféle más megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl **Lakatos Mihály** kovácsmester Székelyudvarhelyt, báró Orbán Balázs utca 7. sz. alatt. Készítményeimért teljes felelősséget vállalok.

Műmalmom.

Midőn tudomására hoztam a nagyérdemű közönségnek, hogy telepemen, az állomás szomszédságában egy **MŰMALMOT** építettem s azt már régebben üzembe hoztam; jelen esetben arról kívánom értesíteni a t. fogyasztó közönséget, miután malmom igen kiesinek bizonyult, mivel annyi örölöm voltak, hogy nem bírtam azonnal kielégíteni, sokan kénytelenek voltak várni: ezen a bajon segítettem azáltal hogy malmomat tetemesen megnagyobbítva, 2 pár kövel és 2 hengerrel stb. még felszerelve, azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy bármilyen nagy számban jövő **örölömet azonnal kitudom elégiteni.** Várni senkinek sem kell, pár perc alatt a hozott gabonát megörölöm. Kukorica és vegyes örölsre külön osztályt rendeztem be.

Képes vagyok ezután malmommal a legszebb s legfinomabb liszteket, asztali darákat stb. készíteni. Kiállom a versenyt az ország bármelyik műmalmával szemben. Így oda jutott vidékünk, hogy nem szükséges messzi vidékről behozott liszteket vásárolja, mivel az itt termelt székely búzát dolgozzuk fel. A közönség kényelmére, malom céljára fogatokat is tartok, hogy a búzát háztól elszállíthatam s a kész liszteket vissza küldhessem **KOCSIMAT A VIDÉKRE** is küldöm ha több zsák gabona megöröltetéséről van szó, mit kérek elküldés előtt lemászálói. Liszt megrendeléseket vagy örölni való gabonáért kocsimat telephoni vagy levelező lapon történő megrendelésre is küldöm.

Felveszek székely fiukat **molnár inasoknak**, kiket a legszakképzettebb molnárokká képezik ki a műmalmomban. Két molnár legényt is keresek, kik a vidéken összeszedik a gabonát.

Végül megemlítem hogy műmalmomat megyénkben (Parajdon) született **Kendoff Antal** malomépítő mérnök rendezte be, kinek irodája Budapest, VI., **Andrássy ut 38. sz.** a van.

Fábián József.

570—907. vh. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az oklándi kir. járásbírósnak 1902. évi Sp. 620]3. számú végzése következtében Dr. Bodor Tivadar ügyvéd által képviselt Költő Sándor sepsiszentgyörgyi lakos javára Bartha Andor bardóci lakos ellen 630 K s jár. erejéig 1905. évi április hó 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 1440 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: tehén és 2 bika 5 borju nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbírósnak 1907. évi V. 348]2 sz. végzése folytán 630 K tőkekövetelés, ennek 1903. évi aug. hó 15 napjától járó 5 százalékos kamatai, egyharmad százalékos váltódíj és eddig összesen 105 K 45 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Bardóczon alperesnél leendő megtartására 1908. évi január hó tizenötödik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklánd 1907. évi december hó 30. napján.

POLLÁK IGNÁC,
 kir. bir. végrehajtó.

Most jelent meg

Székelyek naptára.

Gazdagcikksorozatokkal. Szenzációs tartalommal. Pontos és nagyszerűen csopontosított vásárjegyzekkel. Kizárólag székely tárgyú dolgozatok: a székely ipar, gazdaság, erdő, népviselet- és kiállításról stb. szólnak. Sok és szép képek! Ára 60 fillér. Már kapható Betegh Pál könyvkereskedésében Székelyudvarhelyt, Kossuth utca 31. sz.